

Vår ref: 201203163

Lillehammer, 13. okt. 2015

INNSPILL TIL STORINGSMELDING OM REISELIV

Fjellnettverket er et tverrpolitisk samarbeidsorgan mellom Hedmark, Telemark, Buskerud og Telemark fylkeskommuner, Regionrådene i Hallingdal, Midt-Gudbrandsdal, Nord-Gudbrandsdal, Fjellregionen og Valdres Kultur- og Naturpark, samt kommunene Krødsherad, Rollag, Vinje, Tinn, Hjartdal og Øyer. Nettverket arbeider for levende og livskraftige bygder i fjellområda.

Reiselivet er en bærebjelke i fjellområda.

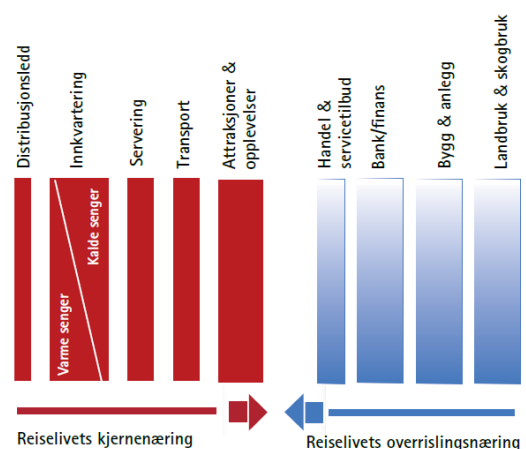
Fjellområda omfatter en stor andel av landets ski-, vandre- og sykkel- destinasjoner og mange av landets nasjonalparker. Vinterproduktene våre har internasjonal attraksjonskraft, og nasjonalparkene våre har et stort utviklingspotensial. Området har en stor andel ferie- og fritidsboliger og bygdeturismen står sterkt. Reiseliv, landbruk og kultur er et naturlig grunnlag for helhetlig utvikling av reiselivet i fjellområda.

Reiselivsstatistikken må bedres

Overnattingsstatistikken gir ikke et reelt bilde av størrelsen på reiselivet i fjellområdene. Måleparameterne er ikke tilpasset dagens reiseliv i fjellområda. Resultatmåling bør heller gjøres på økonomiske resultater enn antall besøkende. Gjennom VRI Buskerud/Hemsedalsløftet arbeides det med utvikling av et styringssystem for reiselivsnæringene som gjør at flere tiltak trekker i samme retning for å øke den lokale verdiskapningen. Det er viktig at statlige myndigheter støtter opp under utvikling og spredning av den kunnskapen som fremkommer i slike prosjekter.

Bred definisjon på reiseliv må brukes

Det må brukes en bred definisjon på reiseliv i stortingsmeldingen, slik at vi bidrar til å trekke inn alle aktørene som bidrar til å skape gode opplevelser for de reisende. Dette omfatter både den tradisjonelle kommersielle reiselivsnæringen (kjernenæringen), samt ulike aktører som har en reiselivsrelatert omsetning (overrislings-næringer og multiplikatornæringer) inngår. Dette er vist i modellen til høyre (reiselivet i fjellområda - modifisert etter Kamfjord 1999)

En langsiktig og forutsigbar løsning for fellesgodefinansiering må etableres

De fleste destinasjonene har en ordning som bidrar med midler til fellesgodefinansiering, men som ikke gir nok midler til den destinasjonsutviklingen som er nødvendig for å øke attraksjonskraften.

Gjensidig avhengighetsforhold mellom landbruk og reiseliv

Opplevelsesnæringene og landbruk er grunnlaget for store deler av næringslivet i fjellområda, og politikken på disse områdene må sees i sammenheng. Opprettholdelse av landbruket er viktig for opplevelsesnæringene både av hensyn til arbeidskraft, kulturlandskap, opplevelser, mat m.m. Meld.St. 31 «Garden som ressurs – marknaden som mål», påpeker viktige tiltak for stimulering til landbruksbasert reiseliv og gründerskap som er relevante for fjellområda.

Nasjonalparkene er viktige attraksjoner i fjellområda.

For å implementere den nye merkevrestrategien «velkommen inn» for nasjonalparkene, er det nødvendig med samarbeid med reiselivet og øvrig næringslivet. Det videre arbeidet må resultere i tydelige rammer for tilrettelegging og kommersiell utvikling og bruk.

Kompetanse/FoU

Kompetansestrategi

Fagopplæring og høyere utdanning må styrkes og videreutvikles gjennom en egen kompetansestrategi for opplevelsesnæringene. Statlige myndigheter må ta ansvar for desentraliserte fag- og høyskoletilbud. Slik vil småbedrifter, som ikke har samme fleksibilitet med hensyn til tid og kostnader, kunne styrke sin kompetanse.

For å bygge en kompetanse-basert næring, må det etableres et eget forskningsinstitutt for opplevelsesnæringene, som knyttes til høgskole/universitet.

Merke og kvalitetssikringssystem m/kompetanseprogram

Et nasjonalt (europeisk) samordnet merke -og kvalitetssikringssystem for opplevelsesnæringene som er integrert med kompetanseprogram er ønskelig. Skreddersydd rådgiving 1:1 viser seg som gunstig tilnærming til utvikling og innovasjon i små og mellomstore bedrifter, og kan gjerne være en del av dette. Både tilgjengelighet, pris og innhold er viktige utfordringer for fremtidens reiselivsprodukt.

Offentlige virkemidler må samordnes og gjøres relevante og distriktsvennlige

De offentlige virkemidlene for opplevelsesnæringene må gjøres relevante i forhold til de ulike bedriftenes behov og må samordnes i større grad. Opplevelsesnæringene må moderniseres gjennom stort fokus på adaptasjon av nye digitale løsninger i tjenestesektoren.

Tolkning av regelverk for virkemidler i reiselivet

Det er store forskjeller fra region til region i tolking av regelverk i forskjellige offentlige organer. Dette viser at det er et behov for nasjonale retningslinjer for virkemiddelbruk for reiselivet. Ett eksempel her er støtte til destinasjonsselskap.

Tilskudd gjennom Innovasjon Norge

Innovasjon Norge må tilpasse seg opplevelsesnæringenes behov gjennom at kravet til innovasjonsgrad senkes/erstattes med krav til kvalitet.

Markedsføring og profilering må styrkes.

Verdiskapingsanalysen av norsk reiseliv som ble overlevert næringsministeren i januar i år, trekker frem at for å øke antall ankomster til Norge må markedsinvesteringene øke. Myndighetene må opprettholde nivået på markedsføring og helst øke dette. Viktig med en tydelig rolleavklaring mellom statens rolle og hva næringen selv har ansvar for.

Transport og avstandsdempende tiltak.

Sømløs reiseinformasjon viktig

Vi har forventninger til det igangsatte prosjektet med nasjonal reiseplanlegger og elektronisk billettering som samferdselsdepartementet har satt i gang. Økt tilrettelegging og tilgjengelighet vil bidra til at reiselivet i større grad kan bruke kollektivtransport i informasjon om og planlegging av opplevelser i fjellområdene.

Fremtidsrettet kollektivtransport

Sentrale myndighetene må ta initiativ til å tilrettelegge kollektivtransporten i distriktene på nye måter.

Skilting skal gi god og korrekt informasjon

Det er for stor variasjon i nivå på skilting langs veiene fra region til region. Mange steder er skiltingen både misvisende og mangelfull. Skilting bidrar til å styre ferdsel og verdiskaping.

Med vennlig hilsen

Gro Lundby
Fylkesordfører Oppland
Styreleder fjellnettverket

